

DELEGOVANÉ NARIADENIE KOMISIE (EÚ) 2022/2115

z 13. júla 2022,

ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/1503, pokiaľ ide o regulačné technické predpisy, ktorými sa spresňuje metodika výpočtu mier zlyhania pôžičiek ponúkaných na platforme hromadného financovania

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/1503 zo 7. októbra 2020 o európskych poskytovateľoch služieb hromadného financovania pre podnikanie a o zmene nariadenia (EÚ) 2017/1129 a smernice (EÚ) 2019/1937 ⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 20 ods. 3 tretí pododsek,

keďže:

- (1) Investorom treba umožniť prijímať informované investičné rozhodnutia. Keďže v rámci jedného projektu hromadného financovania sa môže ponúkať viac než jedna pôžička, pri určovaní metodiky výpočtu mier zlyhania projektov ponúkaných na platforme hromadného financovania je potrebné stanoviť pravidlá výpočtu mier zlyhania na úrovni každej jednotlivej pôžičky vzhľadom na konkrétny projekt hromadného financovania ponúkaný na platforme hromadného financovania. Vymedzenie pojmu zlyhanie na podrobnejšej úrovni, t. j. na úrovni pôžičky, umožňuje zachytiť prípady, keď nie je pravdepodobné, že vlastník projektu úplne splní svoje úverové záväzky súvisiace s jednou pôžičkou, ale nie s inými pôžičkami. Preto by poskytovatelia služieb hromadného financovania nemali na účely výpočtu mier zlyhania projektov ponúkaných na platforme hromadného financovania automaticky považovať rôzne pôžičky na rovnaký projekt za pôžičky, pri ktorých došlo k zlyhaniu v rovnakom čase. Poskytovatelia služieb hromadného financovania by mali posúdiť, či niektoré náznaky zlyhania súvisia skôr s projektom hromadného financovania ako s celkom než so zlyhaním konkrétnej pôžičky. Konkrétne, ak je v stave zlyhania významná časť pôžičiek spojených s projektom hromadného financovania, poskytovatelia služieb hromadného financovania môžu považovať za nepravdepodobné, že ostatné pôžičky v rámci daného projektu hromadného financovania sa vyplatia v plnej sume bez uskutočnenia úkonov vrátane realizácie zabezpečenia, a môžu aj s týmito pôžičkami zaobchádzať ako s pôžičkami, pri ktorých došlo k zlyhaniu.
- (2) Treba zabrániť regulačnej arbitráži a umožniť investorom porovnať výkonnosť poskytovateľov služieb hromadného financovania, ktorí poskytujú služby hromadného financovania pozostávajúce z uľahčovania poskytovania pôžičiek, a najmä kvalitu projektov ponúkaných na platformách hromadného financovania. Je preto vhodné spresniť prvky, na základe ktorých by sa takýto poskytovatelia služieb hromadného financovania mali domnievať, že došlo k zlyhaniu v súvislosti s pôžičkou ponúkanou na ich platforme hromadného financovania. Títo poskytovatelia hromadného financovania by preto mali mať zavedené účinné postupy, ktoré im umožňujú získať potrebné informácie na bezodkladné identifikovanie skutočností, že došlo k zlyhaniu pôžičiek ponúkaných na ich platforme hromadného financovania.
- (3) V článku 20 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2020/1503 sa poskytovateľom služieb hromadného financovania, ktorí poskytujú služby hromadného financovania pozostávajúce z uľahčovania poskytovania pôžičiek, ukladá povinnosť každoročne zverejňovať miery zlyhania projektov hromadného financovania ponúkaných na ich platformách hromadného financovania za predchádzajúcich najmenej 36 mesiacov a zverejňovať do štyroch mesiacov od konca každého finančného roka výkaz výsledkov, v ktorom sa uvedie očakávaná a skutočná miera zlyhania všetkých pôžičiek, ktorých poskytnutie uľahčili. S cieľom zabezpečiť, aby investori a potenciálni investori mali prístup k informáciám s podobnými časovými horizontmi pre ukazovatele rizika a výnosnosti v súvislosti s pôžičkami ponúkanými na platforme hromadného financovania, treba zaistiť súlad s článkom 180 ods. 1 písm. a) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013 ⁽²⁾ a používať jednoročné miery zlyhania ako referenčné pre výpočet mier zlyhania. Jednoročné miery zlyhania predstavujú podiel pôžičiek prechádzajúcich zo stavu bez

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 347, 20.10.2020, s. 1.

⁽²⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013 z 26. júna 2013 o prudenciálnych požiadavkách na úverové inštitúcie a investičné spoločnosti a o zmene nariadenia (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 176, 27.6.2013, s. 1).

zlyhania do stavu zlyhania aspoň raz počas jednoročného obdobia pozorovania. Očakávaná miera zlyhania by teda mala poskytovať odhad podielu pôžičiek, pri ktorých nedošlo k zlyhaniu a ktorých zlyhanie sa očakáva počas jednoročného obdobia pozorovania. Preto, aby odhad takejto očakávanej miery zlyhania vychádzal zo skutočnej miery zlyhania, výpočet skutočnej miery zlyhania by sa mal obmedziť na pôžičky, ktoré sú v stave bez zlyhania na začiatku jednoročného obdobia pozorovania. Aby sa zabezpečilo porovnateľné a spravodlivé vyjadrenie mier zlyhania, nemal by sa na výpočet jednoročných mier zlyhania používať žiadny systém váženia (výpočet založený na pôžičke). Na výpočet mier zlyhania by sa teda nemala použiť peňažná suma pôžičiek, aby sa zabránilo väčšej prevahe niektorých pôžičiek v takomto výpočte. V prípade skreslenia z dôvodu výskytu krátkodobých pôžičiek by poskytovatelia služieb hromadného financovania, ktorí poskytujú služby hromadného financovania pozostávajúce z uľahčovania poskytovania pôžičiek, mali upraviť výpočet miery zlyhania. Aby sa zabezpečilo spravodlivé vyjadrenie mier zlyhania vo vzťahu k investorom, poskytovatelia služieb hromadného financovania, ktorí poskytujú služby hromadného financovania pozostávajúce z uľahčovania poskytovania pôžičiek, by nemali skresľovať ani nesprávne vyjadrovať miery zlyhania zverejnené v súlade s článkom 20 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2020/1503.

- (4) Nekonzistentné, nepresné, neúplné alebo neaktuálne údaje môžu viesť k chybnému výpočtu mier zlyhania projektov hromadného financovania. Preto, aby sa zabezpečila spoľahlivosť a vysoká kvalita údajov, postupy týkajúce sa zhromažďovania a ukladania údajov by mali byť dôsledné a podrobne zdokumentované.
- (5) Interná metóda poskytovateľov služieb hromadného financovania, pokiaľ ide o výpočet skutočnej a očakávanej miery zlyhania, by mala vychádzať z informácií o výkonnosti pôžičiek, ktorých poskytnutie uľahčili títo poskytovatelia služieb hromadného financovania, a z kategórií rizika stanovených v rámci riadenia rizík uvedeného v článku 19 ods. 7 písm. d) nariadenia (EÚ) 2020/1503.
- (6) Toto nariadenie vychádza z návrhu regulačných technických predpisov, ktorý Komisii predložil Európsky orgán pre cenné papiere a trhy (ďalej len „orgán ESMA“) v úzkej spolupráci s Európskym orgánom pre bankovníctvo.
- (7) Orgán ESMA vykonal otvorené verejné konzultácie k návrhu regulačných technických predpisov, z ktorého vychádza toto nariadenie, analyzoval možné súvisiace náklady a prínosy a požiadal o poradenstvo Skupinu zainteresovaných strán v oblasti cenných papierov a trhov vytvorenú v súlade s článkom 37 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1095/2010 ⁽³⁾.
- (8) V súlade s článkom 42 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1725 ⁽⁴⁾ sa uskutočnili konzultácie s európskym dozorným úradníkom pre ochranu údajov, ktorý vydal 1. júna 2022 stanovisko,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Zlyhanie pôžičiek ponúkaných na platforme hromadného financovania

1. Poskytovatelia služieb hromadného financovania, ktorí poskytujú služby hromadného financovania pozostávajúce z uľahčovania poskytovania pôžičiek, predpokladajú, že došlo k zlyhaniu v súvislosti s konkrétnou pôžičkou ponúkanou na ich platforme hromadného financovania, keď nastala jedna alebo obidve z týchto udalostí:

⁽³⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1095/2010 z 24. novembra 2010, ktorým sa zriaďuje Európsky orgán dohľadu (Európsky orgán pre cenné papiere a trhy) a ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie č. 716/2009/ES a zrušuje rozhodnutie Komisie 2009/77/ES (Ú. v. EÚ L 331, 15.12.2010, s. 84).

⁽⁴⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1725 z 23. októbra 2018 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov inštitúciami, orgánmi, úradmi a agentúrami Únie a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 45/2001 a rozhodnutie č. 1247/2002/ES (Ú. v. EÚ L 295, 21.11.2018, s. 39).

- a) poskytovateľ služieb hromadného financovania sa domnieva, že nie je pravdepodobné, že vlastník projektu úplne splatí alebo inak splní svoje kreditné záväzky súvisiace s dotknutou pôžičkou bez uskutočnenia úkonov vrátane realizácie zabezpečenia;
- b) ktorýkoľvek kreditný záväzok vlastníka projektu súvisiaci s dotknutou pôžičkou je viac než 90 dní po termíne splatnosti.

2. Na účely odseku 1 písm. a) sa za ukazovatele pravdepodobnosti neplatenia považujú tieto ukazovatele:

- a) nastala núdzová reštrukturalizácia kreditného záväzku súvisiaceho s dotknutou pôžičkou, keď to pravdepodobne vyústi do zníženého finančného záväzku vyvolaného významným odpustením alebo odkladom platby istiny, úroku alebo prípadne poplatkov;
- b) vlastník projektu podal návrh na vyhlásenie konkurzu alebo podobného režimu alebo bol naňho vyhlásený konkurz alebo podobný režim, ak by to znemožnilo alebo oneskorilo splatenie kreditného záväzku, ktorý súvisí s dotknutou pôžičkou, voči investorom.

Na účely písmena a) sa predpokladá, že núdzová reštrukturalizácia nastala, ak boli predĺžené úľavy voči vlastníkovi projektu, ktorý čelí alebo pravdepodobne bude čeliť ťažkostiam s plnením svojich finančných záväzkov.

3. Na účely odseku 1 písm. b), ak úverová zmluva výslovne povoľuje vlastníkovi projektu zmeniť splátkový kalendár či pozastaviť alebo odložiť platby za určitých podmienok a ak vlastník projektu koná v rámci práv priznaných v danej úverovej zmluve, sa zmenené, pozastavené alebo odložené platby nepovažujú za platby po splatnosti, ale počítanie dní po dni splatnosti vychádza z nového splátkového kalendára, len čo bude stanovený. Poskytovatelia služieb hromadného financovania napriek tomu analyzujú dôvody takýchto zmien splátkového kalendára alebo pozastavenia či odloženia platieb a posúdia možnosť pravdepodobnosti neplatenia, ako sa uvádza v odseku 1 písm. a).

4. Poskytovatelia služieb hromadného financovania zverejnia prahovú hodnotu významnosti použitú na účely odseku 1 písm. b).

5. Poskytovatelia služieb hromadného financovania bezodkladne informujú investorov v prípade zlyhania pôžičky.

Článok 2

Metodika výpočtu miery zlyhania pôžičiek ponúkaných na platforme hromadného financovania

1. Poskytovatelia služieb hromadného financovania na účely zverejňovania uvedeného v článku 20 ods. 1 písm. a) nariadenia (EÚ) 2020/1503 vypočítajú jednoduchý priemer pozorovanej jednoročnej miery zlyhania za celé obdobie historického pozorovania s použitím neprekrývajúcich sa 12-mesačných období pozorovania.

2. Poskytovatelia služieb hromadného financovania na účely výpočtu jednoročnej miery zlyhania uvedenej v odseku 1 zabezpečia všetky tieto podmienky:

- a) že menovateľ pozostáva z počtu pôžičiek, pri ktorých nedošlo k zlyhaniu, pozorovaných na začiatku 12-mesačného obdobia pozorovania;
- b) že do čitateľa sú zahrnuté všetky tie pôžičky zohľadnené v menovateli, v prípade ktorých došlo počas 12-mesačného obdobia pozorovania aspoň k jednému zlyhaniu.

3. Na účely odseku 2 sa pôžičky, pre ktoré nie je v splátkovom kalendári plánovaná žiadna platba počas uvedeného 12-mesačného obdobia pozorovania, vylúčia zo súboru údajov použitého na výpočet miery zlyhania za dané obdobie.

4. Na účely odseku 1 a bez ohľadu na to, či poskytovateľ služieb hromadného financovania používa externé, interné alebo združené zdroje údajov alebo kombináciu týchto troch zdrojov, dĺžka obdobia použitého historického pozorovania je aspoň 36 mesiacov pre najmenej jeden zdroj. Ak dostupné obdobie pozorovania v prípade ktoréhokoľvek zdroja trvá dlhšie, použije sa toto dlhšie obdobie. Poskytovateľ služieb hromadného financovania, ktorý vykonáva svoju činnosť kratšie ako 36 mesiacov, použije obdobie, počas ktorého vykonával činnosť.

5. Poskytovatelia služieb hromadného financovania zverejnia menovateľ a čitateľ použitý na výpočet jednoročnej miery zlyhania v súlade s odsekom 2 za obdobie určené v súlade s odsekom 4.

Článok 3

Metodika výpočtu skutočnej miery zlyhania pôžičiek podľa kategórie rizika

1. Poskytovatelia služieb hromadného financovania na účely zverejňovania skutočných mier zlyhania všetkých pôžičiek v súlade s článkom 20 ods. 1 písm. b) bodom i) nariadenia (EÚ) 2020/1503 vypočítajú jednoduché priemery pozorovanej jednoročnej miery zlyhania podľa kategórie rizika za celé obdobie historického pozorovania s použitím neprekrývajúcich sa 12-mesačných období pozorovania.
2. Poskytovatelia služieb hromadného financovania na účely výpočtu jednoročnej miery zlyhania podľa kategórie rizika zabezpečia všetky tieto podmienky:
 - a) že menovateľ pozostáva z počtu pôžičiek, pri ktorých nedošlo k zlyhaniu, pozorovaných na začiatku 12-mesačného obdobia pozorovania v rámci kategórie rizika, pre ktorú sa miera zlyhania počíta;
 - b) že do čitateľa sú zahrnuté všetky tie pôžičky zohľadnené v menovateli, v prípade ktorých došlo počas 12-mesačného obdobia pozorovania aspoň k jednému zlyhaniu.
3. Na účely odseku 2 sa pôžičky, pre ktoré nie je v splátkovom kalendári plánovaná žiadna platba počas uvedeného 12-mesačného obdobia pozorovania, vylúčia zo súboru údajov použitého na výpočet miery zlyhania za dané obdobie.
4. Na účely odseku 1 a bez ohľadu na to, či poskytovateľ služieb hromadného financovania používa externé, interné alebo združené zdroje údajov alebo kombináciu týchto troch zdrojov, dĺžka obdobia použitého historického pozorovania je aspoň 36 mesiacov pre najmenej jeden zdroj. Ak dostupné obdobie pozorovania v prípade ktoréhokoľvek zdroja trvá dlhšie, použije sa toto dlhšie obdobie. Poskytovateľ služieb hromadného financovania, ktorý vykonáva svoju činnosť kratšie ako 36 mesiacov, použije obdobie, počas ktorého vykonával činnosť.
5. Poskytovatelia služieb hromadného financovania zverejnia menovateľ a čitateľ použitý na výpočet skutočnej miery zlyhania všetkých pôžičiek podľa kategórie rizika v súlade s odsekom 2 za obdobie určené v súlade s odsekom 4.

Článok 4

Metodika výpočtu očakávanej miery zlyhania pôžičiek podľa kategórie rizika

1. Poskytovatelia služieb hromadného financovania na účely zverejňovania očakávaných mier zlyhania všetkých pôžičiek v súlade s článkom 20 ods. 1 písm. b) bodom i) nariadenia (EÚ) 2020/1503 zakladajú svoje odhady očakávaných mier zlyhania podľa kategórie rizika na skutočných mierach zlyhania pôžičiek podľa kategórie rizika vypočítaných v súlade s článkom 3.
2. Na účely odseku 1 a bez ohľadu na to, či poskytovateľ služieb hromadného financovania používa externé, interné alebo združené zdroje údajov alebo kombináciu týchto troch zdrojov na účely svojho odhadu očakávanej miery zlyhania, dĺžka obdobia použitého historického pozorovania je aspoň 36 mesiacov pre najmenej jeden zdroj. Ak dostupné obdobie pozorovania v prípade ktoréhokoľvek zdroja trvá dlhšie, použije sa toto dlhšie obdobie. Poskytovateľ služieb hromadného financovania, ktorý vykonáva svoju činnosť kratšie ako 36 mesiacov, použije obdobie, počas ktorého vykonával činnosť.

Článok 5

Zaradenie do kategórií rizika

Poskytovatelia služieb hromadného financovania na účely článkov 3 a 4 zaradia jednotlivé pôžičky do príslušnej kategórie rizika stanovenej v rámci riadenia rizík na základe spoľahlivých a dobre vymedzených kritérií a so zreteľom na všetky relevantné faktory, ktoré môžu mať nepriaznivé účinky na výkonnosť pôžičiek.

*Článok 6***Presnosť údajov**

Poskytovatelia služieb hromadného financovania zabezpečia konzistentnosť a vhodnosť údajov používaných na výpočet mier zlyhania v súlade s týmto nariadením.

*Článok 7***Nadobudnutie účinnosti**

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 13. júla 2022

Za Komisiu
predsedníčka
Ursula VON DER LEYEN
